

Apel MO

Uważać na dzieci!

W związku z zanotowanymi wypadkami utonięć dzieci, ślizgających się na niedostatecznie zamrożniętych wodach, Komenda Główna MO apeluje do wszystkich rodziców, kierowników szkół i przedszkoli, nauczycieli i wychowawców — o ostrzeżenie młodzieży przed skutkami ślizgania się bądź saneczkarstwa w miejscach niebezpiecznych i nie przeznaczonych do tego celu.

Szczególne zainteresowanie dla tego problemu powinny okazać władze oświatowo-wychowawcze i organizacje społeczne, działające na terenach wiejskich, gdzie niebezpieczne zabawy dzieci na lodzie są zjawiskiem codziennym. (PAP)

Pocztą przed świętami

W okresie przedświątecznym pocztą dostarcza dziennie trzykrotnie więcej listów i paczek, niż w normalnych dniach. Aby sprostać tym zadaniom, podjęte zostały dodatkowe środki.

Na głównych szlakach uruchomione zostały specjalne ambulatory do przewożenia paczek. W ważniejszych urzędach nadawczych usprawniono organizację pracy, dzięki czemu zwiększy się liczba czynnych okienek. Tam, gdzie jest to niezbędne, pocztą przyjmie więcej osób do nadawania i doręczania przesyłek. Będą to przeważnie emeryci, zatrudnieni w tym okresie na niepełnym etacie.

Pocztą gwarantuje doręczenie przed świętami tylko tych paczek, które zostaną nadane do 18 bm. Natomiast listy i kartki mogą być wysłane najpóźniej 20 bm. Uwaga ta odnosi się szczególnie do tych przesyłek, które pokonać mają duże odległości. (PAP)

Wystąpienie delegatów ZSRR

Dyskusja nad podziałem miejsc w Organizacji NZ

Specjalna Komisja Polityczna Zgromadzenia Ogólnego NZ omawia obecnie sprawę reprezentacji państw członkowskich w głównych organach ONZ.

Projekt 53-krajów afro-azjatyckich przewiduje rozszerzenie składu Komisji Ogólnej Zgromadzenia przez zwiększenie, z 13 do 16 liczby przewodniczących Zgromadzenia Ogólnego, którzy wchodzi w skład tej komisji.

Dwa projekty rezolucji 21 państw Ameryki Łacińskiej proponują zwiększyć liczbę członków Rady Bezpieczeństwa z 11 do 13, a liczbę członków Rady Gospodarczo-Społecznej — z 18 do 24.

Delegat ZSRR N. T. Fiedorenko powiedział, że jego rząd z sympatią odnosi się do starań państw afro-azjatyckich o uzyskanie większej liczebnej reprezentacji w Radzie Bezpieczeństwa i innych głównych organach ONZ przez rozszerzenie ich składu. Rzecz jednak w tym, iż zmiany takie należy przeprowadzić zgodnie z duchem i literą Karty NZ. Wprowadzenie zmian do Karty NZ, o czym zresztą mówi sama karta, byłoby nieważne i nielegalne, gdyby posunięcia tego nie zatwierdziło 5 stałych

Przeciwko ustawie o prawach obywatelskich

Przedstawiony Kongresowi USA jeszcze przez prezydenta Kennedy'ego projekt ustawy o prawach obywatelskich spotyka się z zaciekłym oporem rasistów i reakcjonistów.

Przeciwko projektowi wystąpił ostatnio publicznie senator Russella i Ellender. Inny przeciwnik ustawy, Alger Bruce, przedstawiciel Dallas w Izbie Reprezentantów, „wyraził ubolewanie” z powodu, jak oznajmił, „emocjonalnego apelu” prezydenta Johnsona, aby poprzeć ustawę o prawach obywatelskich w hołdzie pamięci Johna Kennedy'ego. PAP

WIELKOPOLSKI

Rok XIX
Wyd. AB

Poznań
czwartek, 12. XII. 1963

Cena 50 gr
Nr 295 (6174)

NAPRZECIW XX-LECIO

Dodatkowa produkcja i czyny społeczne

Każdego dnia napływają coraz to nowe meldunki z zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw oraz instytucji o podejmowaniu zobowiązań produkcyjnych i czynów społecznych dla uczczenia XX-lecia Polski Ludowej. Wysiłek wielu załóg zmierza nie tylko do zwiększenia wydajności, lecz obejmuje również szereg prac związanych z porządkowaniem terenów fabrycznych, budową nowych obiektów socjalnych, kulturalnych itp.

M. in. załoga Orzechowskich Zakładów Produkcji Sklejek da w przyszłym roku dodatkowe wyroby wartości 6,7 mln. zł. Ponadto wiosną pracować będzie ona przy zakładaniu

Święto Górnej Wołty

Gratulacje z Polski

Z okazji święta narodowego — trzeciej rocznicy proklamowania niepodległości Górnej Wołty, przypadającego w dniu 11 bm. przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki wystosował depeszę gratulacyjną do prezydenta Republiki Górnej Wołty — Maurice Yameogo. (PAP)

zielenców przed fabryką oraz przy zadrzewianiu placów wypoczynku w mieście.

Wartość czynów społecznych pracowników Państwowego Gospodarstwa Rybnego w Zbąszyniu — którzy postanowili wykonać szereg prac przy oczyszczaniu stawów rybnych — przekracza 224 tys. zł.

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego nr 2 zobowiązało się z kolei przyspieszyć termin budowy kilku obiektów i rozwinąć współzawodnictwo pracy, dzięki czemu będzie można zwiększyć tzw. przerób na budowach o kwotę 2714 tysięcy zł.

Załoga Poznańskiej Fabryki Wodociągów i Gazociągów „Pogaz” również przyspieszy uruchomienie produkcji nowych asortymentów, usprawni wyrób części składowych zegarów pomiarowych oraz zwiększy wydajność pracy. Łączna wartość zobowiązań przekracza tu pół miliona zł.

W Zakładach Przemysłu Lniarskiego w Witaszyczach pracownicy podjęli zobowiązania wartości 6,4 mln. złotych. Mówią one m. in. o zaoszczędzeniu znacznej ilości surowców, materiałów pomocniczych i energii elektrycznej oraz o poprawieniu jakości wyrobów. Załoga ponadto postanowiła dać do końca przyszłego roku około 2,5 tysiąca ton płyt paździerzowych ponad plan, jeżeli dostawcy paździerzy będą regularniej niż dotychczas nadsyłali surowce. Przewidziano także budowę ogródka jordanowskiego dla dzieci miejscowego osiedla. (jot)

Demonstracja inwalidów wojennych w Bonn

Zgodnie z zapowiedzią — pisze korespondent PAP red. Roszkowski — odbyła się we wtorek w Bonn największa w dziejach tego miasta demonstracja. Ponad 30 tys. osób, głównie inwalidów wojennych i byłych żołnierzy Wehrmachtu, wzięło udział w marszu protestacyjnym przeciwko zwlekaniu przez rząd zachodnoniemiecki z wypłatą opartych na nowych zasadach zasiłków dla ofiar wojny.

W Bonn ogłoszono ostre pogotowie policyjne — niemal tysiąc policjantów patrolowało ulice, którymi posuwał się wielokilometrowej długości pochód inwalidów. Obyło się jednak bez incydentów. (PAP)

Nie utracisz „Głosu“

jeśli odnowisz PRENUMERATĘ na 1964 rok. Wpłaty na I kwartał (37,50 zł), na półrocze (75 zł), na cały rok (150 zł) przyjmują urzędy pocztowe, listonosze i delegatury „Ruchu” do 15 grudnia br. W razie przerwania prenumeraty, nie będzie jej można później odnawiać.

Plenum KC KPZR kontynuuje obrady

Wczoraj o godzinie 10 czasu moskiewskiego wznowione zostały w kremleskim Pałacu Zjazdów obrady Plenum KC KPZR. W trzecim dniu obrad kontynuowano dyskusję nad referatem wygłoszonym w poniedziałek przez premiera N. Chruszczowa.

„Współpraca to droga do nowych zwycięstw” — pod tym tytułem „Prawda” z 11 bm. zamieściła na całej stronie wypowiedzi na temat obradującego Plenum KC KPZR, nadesłane z niektórych krajów socjalistycznych. Autorzy wypowiedzi: między innymi minister przemysłu chemicznego Polski, A. Radliński, przewodniczący stałej komisji do spraw przemysłu chemicznego RWPG — W. Schirmer, podkreślają, że zacieśnienie współpracy krajów — członków RWPG jest rekojmią rozwoju gospodarki tych krajów.

I sekretarz KW PZPR J. Szydłak — dziś w TV

Dzisiaj (w czwartek) o godzinie 20.30 przed kamerami Telewizji Poznańskiej oraz w programie radiowym Poznań wystąpi I sekretarz KW PZPR, Jan Szydłak.

Sejm, Rada Państwa i Rada Ministrów zmniejszają swoje wydatki

Realizacja zaleceń XIV Plenum KC PZPR

Komisja Spraw Wewnętrznych, obradująca 10 bm. pod przewodnictwem posła ANTONIEGO KORZYCKIEGO (ZSL), rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania planu i budżetu za rok 1962 oraz projekt planu i budżetu na rok 1964: Kancelarii Sejmu i Kancelarii Rady Państwa, Urzędu Rady Ministrów oraz Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk.

Na wstępie posiedzenia szefowie Kancelarii Sejmu i Kancelarii Rady Państwa — Stanisław Skrzyszewski i Henryk Holder oświadczyli, że w celu realizacji zaleceń XIV Plenum KC PZPR, po dodatkowym przeanalizowaniu poszczególnych pozycji preliminarza budżetowego obu kancelarii, uznano za wskazane wystąpić z wnioskami o zmniejszenie wydatków.

Szef Kancelarii Sejmu, Stanisław Skrzyszewski zgłosił wniosek o zmniejszenie sum preliniowanych na wydatki kancelarii Sejmu o 1.093.600 zł.

Szef Kancelarii Rady Państwa — Henryk Holder zgłosił wniosek o zmniejszenie sum preliniowanych na wydatki Kancelarii Rady Państwa o 617.094 zł, co łącznie z uwzględnionym już w preliminarzu zmniejszeniem w stosunku do budżetu 1963 r. w sumie 429.100 zł — stanowi sumę 1.046.194 zł. Niezależnie od tego, przewidziane w preliminarzu zmniejszenie wydatków na cele inwestycyjne wynosi 600 tys. zł.

W kolejnym punkcie porządku obrad, komisja rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania planu i budżetu za rok 1962, oraz projektu planu i budżetu na rok 1964 Urzędu Rady Ministrów. Budżet Urzędu Rady Ministrów przewiduje na rok 1964 wydatki niższe od przewidywanego wykonania w bieżącym roku o ok. 6.400 tys. zł, czyli o ok. 3 procent.

W dyskusji poruszono m. in. zagadnienia: kompresji etatów w aparacie rad narodowych, dotacji na działalność organizacji społecznych oraz zamierzeń w sprawie ułatwienia ludności załatwiania spraw

39 nowych szpitali — 570 ośrodków zdrowia na wsi

1,3 mld zł na inwestycje służby zdrowia

Ponad 18,2 mld. zł — jak stwierdził podczas obrad sejmowej komisji zdrowia min. Jerzy Sztachelski — przeznacza się w roku przyszłym na potrzeby służby zdrowia.

Jedną z najważniejszych spraw — to inwestycje, które pochłoną przeszło 1,3 mld. zł. W latach 1964—65 kontynuowana będzie budowa 39 nowych szpitali i 12 pawilonów, co przyniesie ok. 13 tys. łóżek. W roku przyszłym służba zdrowia zatrudniać będzie ok. 38 tys. lekarzy, 10 tys. dentyków i ok. 67 tys. pielęgniarek.

Poważną sprawę stanowi w dalszym ciągu nierównomierne rozmieszczenie kadr lekarzy w terenie. Dzięki etatyzacji nowe stanowiska dla lekarzy otrzymują obecnie województwa: olsztyńskie, warszawskie, zielonogórskie.

Dużą wagę przywiązuje się do podnoszenia poziomu opieki nad pracownikami przemysłu. Już w roku przyszłym np. górnicza służba zdrowia posiadać będzie 1 lekarza na 1000 pracowników produkcyjnych.

Zbyt szczupła jest wciąż sieć placówek lecznictwa na wsi. Władze terenowe oceniają, że do końca obecnej 5-latkii uda się uzyskać ok. 570 ośrodków zdrowia. W roku przyszłym ze

środków społecznych powstanie 80 placówek tego typu. PAP

Prawda o Wrocławiu niepożądana

Głośny film telewizyjny J. Neven du Mont'a o Wrocławiu zgłoszony został niedawno przez „Norddeutscher Rundfunk” na festiwal telewizyjny w Monte Carlo — w kategorii prac „najlepiej służących porozumieniu między narodami”.

Decyzja ta spotkała się z ostrą krytyką organizacji rewizjonistycznych, a także czynników oficjalnych. Pod ich naciskiem film został wycofany z Monte Carlo. (PAP)

Działalność kółek w zakresie mechanizacji

W okresie trzech kwartałów br. dalszych ponad 3100 kółek rolniczych utworzyło w Spółdzielniach Oszczędnościowo-Pożyczkowych rachunki bieżące, co praktycznie oznacza, że rozpoczęły one na szerszą skalę działalność gospodarczą w zakresie mechanizacji. Obecnie rachunki w SOP posiada już prawie 23 tys. kółek.

Jak wynika z danych CZKR — nastąpił również ogólny wzrost wpłat na konta w SOP. W ciągu 10 miesięcy br. wyniosły one ok. 880 mln. zł, a więc o ponad 210 mln. zł więcej, niż w analogicznym okresie zeszłego roku.

Zwiększanie się wpływów na rachunki bieżące kółek w zasadzie pokrywa się ze wskazaniami przyrostu traktorów w stosunku do ubiegłego roku. (PAP)

O przemyśle chemicznym w komisji sejmowej

Sejmowa Komisja Przemysłu Ciężkiego, Chemicznego i Górnictwa, obradująca pod przewodnictwem pos. Jerzego Bukowskiego (bezp.) rozpatrzyła projekt planu i budżetu na 1964 r. w części dotyczącej Ministerstwa Przemysłu Chemicznego.

Projekt planu zreferował minister przemysłu chemicznego — Antoni Radliński a projekt budżetu — przewodnicząca podkomisji przemysłu chemicznego — pos. Lucja Matuszewska (bezp.). Korespondent o planie gospodarczym MPChem. przedstawił pos. Ernest Pischinger (PZPR). PAP

Stutysięczne mieszkanie w Warszawie

Na ulicy Królewskiej, w osiedlu Grzybów — z udziałem licznie zgromadzonych warszawiaków — odbyła się 11 bm. niecodzienna uroczystość: przekazano nowy blok mieszkalny, a w nim 100-tysięczne mieszkanie, wybudowane w Warszawie przez Zarząd Rozbudowy Miasta.

Obecnie ZRM wykonuje w stolicy ponad 70 proc. zadań budownictwa mieszkaniowego. Co trzeci warszawiak wprowadził się już do budynku, przekazanego miastu przez ZRM.

Fot. — K. Przychodzki

Obchody 15 rocznicy Deklaracji Praw Człowieka

Przypadająca 10 grudnia 15 rocznica uchwalenia przez obradującą w Paryżu III sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, jest obchodzona w większości krajów świata.

W Polsce, w ramach jej obchodów zorganizowano szereg imprez okolicznościowych. M.in. z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Przyjaciół ONZ i Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO, w szkołach i na wyższych uczelniach oraz w Międzynarodowych Klubach Książki i Prasy otwarte zostały wystawy ilustrujące działalność ONZ, wynikającą z założeń deklaracji. (PAP)

Komunikat o wizycie w Polsce wicepremiera Belgii - P. H. Spaaka

Na zaproszenie rządu PRL w dniach 6-10 grudnia 1963 r. przebywał w Polsce z oficjalną wizytą wicepremier i minister spraw zagranicznych Belgii p. Paul-Henri Spaak.

W czasie swego pobytu w Polsce p. Spaak odbył rozmowy z I sekretarzem Komitetu Centralnego PZPR Władysławem Gomułą, przewodniczącym Rady Państwa PRL Aleksandrem Zawadzkim, prezesem Rady Ministrów Józefem Cyrankiewiczem i ministrem spraw zagranicznych Adamem Rapackim.

Oba rządy wyrażają pogląd, że pokojowe współistnienie powinno stanowić podstawę rozwoju stosunków między państwami o odmiennych systemach politycznych i społeczno-gospodarczych. Są one zdecydowane wnieść swój wkład do poprawy stosunków międzynarodowych na takiej podstawie.

Oba rządy są gotowe popierać wszelkie konstruktywne wysiłki zmierzające do realizacji powszechnego i całkowitego rozbrojenia pod odpowiednią kontrolą.

Posiedzenie KERM

Na posiedzeniu w dniu 10 bm. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów powziął uchwałę w sprawie przeprowadzenia kontroli zapasów przez jednostki zbytu. Uchwała ta ma na celu likwidację nadmiernych i zbędnych zapasów w przedsiębiorstwach. Ustala ona zasady oraz tryb dokonywania kontroli posiadanych przez przedsiębiorstwa państwowe zapasów ważniejszych surowców, materiałów i półfabrykatów, nabytych na cele zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów rozpatrzył i zatwierdził plan rozdziału węgla i koksu na I kwartał 1964 r., ustalił limity zużycia węgla i koksu oraz wysokości zapasów węgla i koksu na ten okres.

Na wniosek Ministra Finansów, określono zasady, normujące i porządkujące działalność o charakterze socjalno-bytowym, prowadzoną przez przedsiębiorstwa państwowe.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów rozciągnął na rok 1964 dotychczasowe zasady sprzedaży przez państwo domów mieszkalnych spółdzielniom mieszkaniowym. (PAP)

Butler z wizytą w Berlinie zach.

Po zakończeniu wizyty w Bonn, brytyjski minister spraw zagranicznych, Butler, dokonał błyskawicznego wypadu do Berlina zachodniego, przybywając we wtorek wieczorem do miasta frontowego. Już w środę przed południem uda on się w drogę powrotną do Londynu. Na lotnisku powitali Butlera: burmistrz Berlina zachodniego Brandt, oraz brytyjski komendant miasta. Program wizyty przewiduje spotkanie z Brandtem, udział w dorocznym przyjęciu organizowanym tradycyjnie przez Stowarzyszenie Prasy Zachodnioberlińskiej, przejażdżkę po mieście wraz ze zwiedzaniem granicy w Berlinie. (PAP)

Johnson ponownie apeluje o uchwalenie ustawy o prawach obywatelskich

We wtorek prezydent Johnson ponownie zaapelował do Kongresu o bezzwłoczne uchwalenie ustawy o prawach obywatelskich, przedstawionej w czerwcu br. przez prezydenta Kennedy'ego.

Na spotkaniu z przywódcami demokratów w Kongresie Johnson powiedział, że „tej wielkiej sprawy nie można ignorować przez dalsze sto lat, ani nawet przez dalsze sto dni”. Jak wiadomo właśnie przed stu laty ówczesny prezydent USA Abraham Lincoln proklamował równouprawnienie Murzynów.

W chwili obecnej projekt ustawy o prawach obywatel-

skich znajduje się w tzw. Komisji Regulaminowej Izby Reprezentantów. Komisja ta, w której większość mają przedstawiciele południa USA i ich zwolennicy, rozmyślnie blokuje debatę nad ustawą.

W związku z tym przesłano do Londynu dokonano na lotnisku zamachu bombowego. Liczba ofiar nie jest dokładnie znana. Adeński korespondent Reutera mówi o 35 rannych. W Londynie natomiast Ministerstwo do Spraw Kolonii podało do wiadomości, że jedna osoba została zabita, a 39 rannych.

Na podstawie dotychczasowych informacji ranni zostali m. in. wysoki komisarz angielski sir Trevaskis, sultan Ahmed oraz dwóch adeńskich ministrów.

Blizszych szczegółów brak. W Londynie miały być kontynuowane rozmowy w sprawie przyszłości terytorium adeńskiego. (PAP)

Zbrodniarze hitlerowscy żyją spokojnie w USA

Korespondent PAP red. Wiesław Górnicki donosi: Amerykański publicysta Dale Montgomery ujawnił, że w Stanach Zjednoczonych przebywa obecnie co najmniej 30 hitlerowskich zbrodniarzy wojennych.

Są to ludzie obciążeni wyrokami rozmaitych sądów europejskich lub poszukiwani przez różne centrale śledzące zbrodnie wojenne. Wśród osób tych znajdują się następujący zbrodniarze:

Gustaw Hilger, zastępca straconego w Norymberdze Joachima von Ribbentropa; miejsce zamieszkania - Waszyngton.

Andrzej Atrukiewicz, zwany „Eichmanem Chorwacji”, jeden z czołowych hitlerowców chorwackich, winien straszliwej masakry Żydów i Serbów; mieszka w Surfside, w Kalifornii.

Emanuel Jasiuk, któremu hitlerowcy powierzyli nadzór nad wywiezieniem ludności żydowskiej na Białostok; dokładne miejsce pobytu nieznane.

Sergis Butyrzycki, dowódca plutonu egzekucyjnego w obozie koncentracyjnym w Kiedyszewie, na Białorusi.

Franciszek Kuchel, były oficer armii polskiej, doradca gestapo do zwalczania polskiego ruchu

partyzanckiego; mieszka w dzielnicy Brooklyn w Nowym Jorku. Vierel Trifa, występujący jako „biskup Valerian”, osobiście nadzorował wymordowanie 5 tysięcy Żydów rumuńskich w roku 1941; przebywa w Grass Lake, stan Michigan.

Nicolas Malaxa, dawny wspólnik Hermana Goeringa w jego przedsięwzięciach zbrojowych, autor planu wyniszczenia Żydów rumuńskich, jeden z czołowych działaczy „Żelaznej gwardii”; mieszka w Nowym Jorku.

Alfred Skrodelis, pełniący obecnie funkcję pastora w „kościelnej bractwie chrystusowych” w Detroit, agent gestapo na Łotwie, a następnie doradca polityczny osławionego korpusu faszystów lotewskich, który m. in. tłumil powstanie w getcie warszawskim.

Karl Kinnas, komendant obozu koncentracyjnego w Estonii; mieszka w Greenlawn, w stanie Nowy Jork.

Kazimieras Polciauskas, mianowany przez hitlerowców burmistrzem Kowna, odpowiedzialny osobiście za stworzenie getta i wymordowanie tysięcy Litwinów przeciwnych hitlerzom.

Stasin Zakevicius, ukrywający się pod pseudonimem S. Zymantas, były główny doradca gestapo na Litwie, mieszka w Los Angeles.

Dale Montgomery wymienia też po nazwisku kilkunastu członków marionetkowych reżimów hitlerowskich w krajach bałtyckich oraz licznych kolaborantów z kilku krajów europejskich. (PAP)

Wrocławskie 1/8 finału piłkarskiego Pucharu Zdobyców Pucharów między angielskimi zespołami Tottenham Hotspur i Manchester United. Zwycięzcy piłkarskiego Manchester United 4:1.

Drogi spotkanie reprezentacji piłkarskiej Danii i Luksemburga zakończyły się znowu remisem 2:2 (poprzednie 3:3). 18 bm. dojdzie do decydującego meczu w rozgrywek o Puchar Narodów.

Dominująca rolę w siatkówce polskiej odgrywa Warszawa. Reprezentowana jest ona w I lidze kobiecej i męskiej przez osiem drużyn.

Terminy rozgrywek fińskich hokeistów z polskimi zespołami i reprezentacją Polski uległa zmianie, gdyż ze względu na komunikację lotniczą opóźnili oni swoje przybycie.

Polscy narciarze - biegacze, którzy przygotowują się do startu na Olimpiadzie w Innsbrucku przebiegli w sumie ponad 600 km, a zawodniczki około 400 km.

W gronie 100 najlepszych zawodników w skoku w wyższy w historii polskiej lekkiej atletyki jest siedmiu reprezentantów Poznania. J. Skupny z poznańskiego AZS zajmuje piąte miejsce z wynikiem 2.06 m (za Czernikiem - 2.13 m, Sobottą - 2.09 m, Fabrykowskiem 2.07 i Lewandowskim - 2.06). Na miejscu 17 jest Piber (AZS) z wynikiem 1.98 m.

Łączna wysokość nagród w każdym dziale wynosi w tym roku 265.000 koron szwedzkich (około 51.000 dolarów).

Tegoroczna Pokojowa Nagroda Nobla odebrali przedstawiciele Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża i Ligi Towarzystw Czerwonego Krzyża. (PAP)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował K. Mólnikowski.

Wrocławskie 1/8 finału piłkarskiego Pucharu Zdobyców Pucharów między angielskimi zespołami Tottenham Hotspur i Manchester United. Zwycięzcy piłkarskiego Manchester United 4:1.

Drogi spotkanie reprezentacji piłkarskiej Danii i Luksemburga zakończyły się znowu remisem 2:2 (poprzednie 3:3). 18 bm. dojdzie do decydującego meczu w rozgrywek o Puchar Narodów.

Dominująca rolę w siatkówce polskiej odgrywa Warszawa. Reprezentowana jest ona w I lidze kobiecej i męskiej przez osiem drużyn.

Terminy rozgrywek fińskich hokeistów z polskimi zespołami i reprezentacją Polski uległa zmianie, gdyż ze względu na komunikację lotniczą opóźnili oni swoje przybycie.

Polscy narciarze - biegacze, którzy przygotowują się do startu na Olimpiadzie w Innsbrucku przebiegli w sumie ponad 600 km, a zawodniczki około 400 km.

W gronie 100 najlepszych zawodników w skoku w wyższy w historii polskiej lekkiej atletyki jest siedmiu reprezentantów Poznania. J. Skupny z poznańskiego AZS zajmuje piąte miejsce z wynikiem 2.06 m (za Czernikiem - 2.13 m, Sobottą - 2.09 m, Fabrykowskiem 2.07 i Lewandowskim - 2.06). Na miejscu 17 jest Piber (AZS) z wynikiem 1.98 m.

Łączna wysokość nagród w każdym dziale wynosi w tym roku 265.000 koron szwedzkich (około 51.000 dolarów).

Tegoroczna Pokojowa Nagroda Nobla odebrali przedstawiciele Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża i Ligi Towarzystw Czerwonego Krzyża. (PAP)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował K. Mólnikowski.

Wrocławskie 1/8 finału piłkarskiego Pucharu Zdobyców Pucharów między angielskimi zespołami Tottenham Hotspur i Manchester United. Zwycięzcy piłkarskiego Manchester United 4:1.

Drogi spotkanie reprezentacji piłkarskiej Danii i Luksemburga zakończyły się znowu remisem 2:2 (poprzednie 3:3). 18 bm. dojdzie do decydującego meczu w rozgrywek o Puchar Narodów.

Dominująca rolę w siatkówce polskiej odgrywa Warszawa. Reprezentowana jest ona w I lidze kobiecej i męskiej przez osiem drużyn.

Terminy rozgrywek fińskich hokeistów z polskimi zespołami i reprezentacją Polski uległa zmianie, gdyż ze względu na komunikację lotniczą opóźnili oni swoje przybycie.

Polscy narciarze - biegacze, którzy przygotowują się do startu na Olimpiadzie w Innsbrucku przebiegli w sumie ponad 600 km, a zawodniczki około 400 km.

W gronie 100 najlepszych zawodników w skoku w wyższy w historii polskiej lekkiej atletyki jest siedmiu reprezentantów Poznania. J. Skupny z poznańskiego AZS zajmuje piąte miejsce z wynikiem 2.06 m (za Czernikiem - 2.13 m, Sobottą - 2.09 m, Fabrykowskiem 2.07 i Lewandowskim - 2.06). Na miejscu 17 jest Piber (AZS) z wynikiem 1.98 m.

Łączna wysokość nagród w każdym dziale wynosi w tym roku 265.000 koron szwedzkich (około 51.000 dolarów).

Tegoroczna Pokojowa Nagroda Nobla odebrali przedstawiciele Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża i Ligi Towarzystw Czerwonego Krzyża. (PAP)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował K. Mólnikowski.

Wybrzeże i Zawisza najbliższymi przeciwnikami Lecha

Koszykarze poznańskiego Lecha zajmują po 5 kolejkach spotkań przedostatnią pozycję w tabeli. Wyprzedzają oni tylko Lublin Start lepszym stosunkiem małych punktów. Poznaniacy mają o jeden punkt mniej niż Zawisza, Sparta, AZS Toruń i ŁKS. Te trzy zespoły będą według wszelkich przypuszczeń walczyły o utrzymanie się w ekstraklasie. Jak w tym towarzystwie wypadnie Lech, trudno w tej chwili powiedzieć. Jedno jest pewne, że walka będzie bardzo zacięta i emocjonująca.

W najbliższą sobotę i niedzielę koszykarze poznańscy grają w Gdańsku i w Bydgoszczy. Przeciwnikami ich będą aktualny wicelider tabeli Wybrzeże Gd. oraz zajmująca siódmą pozycję Zawisza Bydg. Sobotni mecz z Wybrzeżem będą musieli chyba Lechici potraktować ulgowo rezerwując wszystkie siły na spotkanie z Zawiszą. Forma, jaką demonstrują gdańszczanie, stawia ich na pozycji zdecydowanego faworyta w meczu z poznaniakami. Większe szanse natomiast mają Lechici w meczu z Zawiszą. Zwycięstwo nad tym zespołem pozwoliłoby przesunąć się o kilka miejsc w górę tabeli. Dotychczas bydgoska sala Astorii (bardzo śliska) nie była zbyt gościnna dla przyjeżdżających drużyn. Mamy nadzieję, że Lech przełamie passę i wywiezie z Bydgoszczy dwa cenne punkty.

Podczas 5 spotkań ligowych zanotował się wyraźny wzrost formy zespołu Lecha. Coraz lepiej grają, a przede wszystkim celniej strzelają najlepiej w zeszłym roku zawodnicy poznaniaków Pudelewicz, Borowy i Nowicki. Oni przede wszystkim predysponowani są do wypełnienia luki w systemie ofensywnym Lecha, braku celnich rzutów z daleka.

Poza spotkaniami poznaniaków odbędą się w najbliższą sobotę i niedzielę następujące mecze: AZS Toruń - Polonia W-wa, ŁKS - Start Lublin, Zawisza Bydg. - Śląsk Wrocław, Sparta N. H. - Legia W-wa, Wisła Kraków - AZS AWF W-wa, AZS Toruń - Start Lublin, ŁKS - Polonia W-wa, Wybrzeże Gd. - Śląsk Wrocław, Sparta N. H. - AZS AWF W-wa, Wisła Kraków - Legia W-wa. Do najciekawszych będą niewątpliwie należały spotkania pomiędzy drużynami zajmującymi cztery pierwsze miejsca w tabeli. Mecz Śląska z Wybrzeżem oraz Wisły z Legią zdecydują o przedostatnim.

Tylko dwa tygodnie przerwy pomiędzy rundami mieli koszykarze ligi wojewódzkiej. Już w najbliższą niedzielę odbędą się pierwsze kolejki spotkań II rundy. Rawicki KKS przyjmie u siebie

Wyniki (na pierwszym miejscu Węgrzy): Szabo wypunktował 16 punktów, Kurusz zwyciężył w III starciu przez Iko Zielonki, Tulai pokonał na punkty Ciepleka, Horwath przegrał na punkty z Celebanskim, Kovacs wypunktował 21 Ciulek. Pap pokonał niezasłużenie Michalikowicza, Teoroe wygrał 21 z Fedorczukiem, Sin przegrał z Marcem, Feher niezasłużenie odniósł zwycięstwo nad Baczmanskim, Paku wypunktował Tramiela.

W ringu sędziowali na zmianę Mesteri (Węgry) i Neuding (Polska), punktowali Wolff (NRD), Parocky (Węgry) i Guriew (Polska). Widzów ok. 1000.

W czterech miastach Demokratycznej Republiki Wietnamu rozegrano ćwierćfinałowe spotkania III Mistrzostw Armii Zaprzyjaciółnych w piłce nożnej. Nieistotnie powiodło się piłkarzom z Polski, reprezentowanym przez Legię, wzmocnioną zawodnikami wrocławskiego Śląska. Polacy przegrali z CSKA Moskwa reprezentującym Armię Radziecką - 0:2 i grać będą o miejsce 5-8. W pozostałych meczach ćwierćfinałowych padły następujące wyniki: Czechosłowacja - Rumunia 4:1, Albania - NRD 3:1.

W hali sportowej w Polwi pod Opolem rozegrano międzynarodowe spotkanie w piłce ręcznej. Wygrał S. C. Wissenschaft Lipsk. Wygrali lepsze technicznie i kondycyjnie zawodniczki NRD 8:5 (6:3).

Komunikaty

KS Poczów zawiadomił o zebraniu sprawozdawczym wybrorów sekcji zeglarskiej odbędzie się 18 bm. o godz. 18 w sali Klubu Łecki. W tym dniu odbędzie się także zebranie sekcji piłki nożnej w tym samym dniu również o godz. 18 w sali Klubu Łecki.

W hali sportowej w Polwi pod Opolem rozegrano międzynarodowe spotkanie w piłce ręcznej. Wygrał S. C. Wissenschaft Lipsk. Wygrali lepsze technicznie i kondycyjnie zawodniczki NRD 8:5 (6:3).

Komunikaty

KS Poczów zawiadomił o zebraniu sprawozdawczym wybrorów sekcji zeglarskiej odbędzie się 18 bm. o godz. 18 w sali Klubu Łecki. W tym dniu odbędzie się także zebranie sekcji piłki nożnej w tym samym dniu również o godz. 18 w sali Klubu Łecki.

W hali sportowej w Polwi pod Opolem rozegrano międzynarodowe spotkanie w piłce ręcznej. Wygrał S. C. Wissenschaft Lipsk. Wygrali lepsze technicznie i kondycyjnie zawodniczki NRD 8:5 (6:3).

Komunikaty

KS Poczów zawiadomił o zebraniu sprawozdawczym wybrorów sekcji zeglarskiej odbędzie się 18 bm. o godz. 18 w sali Klubu Łecki. W tym dniu odbędzie się także zebranie sekcji piłki nożnej w tym samym dniu również o godz. 18 w sali Klubu Łecki.

W hali sportowej w Polwi pod Opolem rozegrano międzynarodowe spotkanie w piłce ręcznej. Wygrał S. C. Wissenschaft Lipsk. Wygrali lepsze technicznie i kondycyjnie zawodniczki NRD 8:5 (6:3).

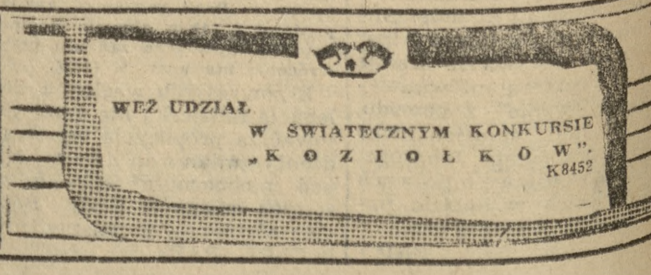
Komunikaty

KS Poczów zawiadomił o zebraniu sprawozdawczym wybrorów sekcji zeglarskiej odbędzie się 18 bm. o godz. 18 w sali Klubu Łecki. W tym dniu odbędzie się także zebranie sekcji piłki nożnej w tym samym dniu również o godz. 18 w sali Klubu Łecki.

W hali sportowej w Polwi pod Opolem rozegrano międzynarodowe spotkanie w piłce ręcznej. Wygrał S. C. Wissenschaft Lipsk. Wygrali lepsze technicznie i kondycyjnie zawodniczki NRD 8:5 (6:3).

Komunikaty

KS Poczów zawiadomił o zebraniu sprawozdawczym wybrorów sekcji zeglarskiej odbędzie się 18 bm. o godz. 18 w sali Klubu Łecki. W tym dniu odbędzie się także zebranie sekcji piłki nożnej w tym samym dniu również o godz. 18 w sali Klubu Łecki.

Grupy „A” i „B”

W materiałach i uchwałach XIV Plenum KC PZPR mówi się o dwóch grupach produkcyjnych „A” i „B”. Co to w praktyce oznacza, dlaczego jest tak podział i takie, a nie inne, procenty rozwoju obu dziedzin? Przypomnę, że do tej pory mało mówiło się o tym na Plenum i nie dokładnie o co tu chodzi.

Jerzy Konkolowski
Poznań

OD REDAKCJI:

Tak dzieli się produkcję przemysłową, zgodnie z jej ostatecznym przeznaczeniem. W skrócie mówiąc, podział ten jest nieodłączny w planowaniu, z uwagi na potrzebę ustalenia odpowiednich proporcji w rozwoju całej gospodarki.

Pod pojęciem grupy „A” rozumiemy produkcję surowców, półfabrykatów, maszyn i urządzeń, służących zwiększeniu mocy produkcyjnej gospodarki. Do grupy „B” należą gotowe wyroby konsumpcyjne, przy czym ma się tu na myśli także dobra trwałe, jak np. budynki mieszkalne, urządzenia socjalno-kultu-

Paragraf i życie

Kupił na raty i sprzedał

W ciągu trzech kwartałów bieżącego roku ORS udzielił kredytów na kwotę 4 miliardów zł. W tym czasie, podczas gdy w analogicznym okresie ubiegłego roku kwota ta wynosiła „zaledwie” 3 miliardy 719 milionów.

Temu niewątpliwie pozytywnemu zjawisku społecznemu, jakim jest rozwój systemu ratowniczego, towarzyszy jednakże powstawanie nowych form przestępczości. Jedną z nich zajmował się ostatnio Sąd Najwyższy w związku z postawieniem przez Sąd Wojewódzki pytań prawnym:

„Czy kupujący, który przed zaplaceniem całej należności rozporządził rzecz, ruchomą nabytą na raty w jednostce handlu uspołecznionego — odpowiada również karne i w jakim zakresie w przypadku, gdy transakcja kupna-sprzedaży była finansowana przez przedsiębiorstwo „ORS”, które w umowie z nabywcą zastrzegło sobie, że do czasu uregulowania całej należności nie ma on prawa dysponować zakupionym towarem odpłatnie ani nieodpłatnie, ani też obciążać go zastawem?”.

Z uchwały Sadu Najwyższego, będącej odpowiedzią na to py-

W nocy z 11 na 12 grudnia, na stadionie w Nairobi, młody żołnierz z batalionów afrykańskich wciągnął na maszt flagę w zielone, czarne i czerwone pasy. Dźwięki tam-tamów i piszczałek obwieszczyły „na wszystkie cztery strony świata”, narodziny trzydziestego czwartego niepodległego państwa Afryki: Republiki Kenii.

Prokolonialna literatura brytyjska twierdziła zazwyczaj, że kolonia w Kenii powstała przypadkiem — po ukończeniu budowy linii kolejowej z Mombasy do Ugandy na przełomie XIX i XX wieku. Anglicy mieli, jakoby się spóźnili, że linia ta jest niepotrzebna i, aby ją w jakiś sposób zużytkować — trzeba było skolonizować tereny, przez które przechodziła. A przechodziła właśnie przez obszar, który w ostatnich kilkudziesięciu latach określany jest we wszystkich podręcznikach geografii, jako „rolniczy cud Afryki”: słynne kenijskie Białe Wzgórza.

Późniejsze wydarzenia nie były już dziełem „przypadku”. Setki tysięcy Murzynów wysiedlono na tereny dotknięte posuchą, a wyżyna Białych Wzgórz, gdzie zawsze świeciło słońce, gdzie deszcz przychodził tylko, kiedy trzeba, gdzie zboże i owoce zbiera się trzy razy do roku — stała się „krajem białego człowieka”, ziemią wyobcowaną, której granicę Afrykańczyk mógł przekroczyć tylko w charakterze robotnika plantacyjnego.

Nieograniczone możliwości, jakie daje eksploatacja Białych Wzgórz (90 procent całej ludności europejskiej Kenii jest w taki czy inny sposób związane z tą urodzajną wyżyną), sprawiły, że Wielka Brytania najdłużej zwlekała z przyznaniem Kenii niepodległości. Przerwy między poszczególnymi konferencjami „niepodległościowymi” Brytyjczycy intensywnie wykorzystywali dla wewnętrznych rozbiłania kraju, spekulując na różnicach między plemionami, zwłaszcza zaś między potężnym szepem Kikuyu, a innymi rywalizującymi

ralne, służące konsumpcji indywidualnej i zbiorowej.

Przy planowaniu rozwoju gospodarczego, którego ostatecznym celem jest wzrost stopy życiowej ludności, trzeba zachować odpowiednie proporcje wzrostu produkcji w obu grupach. Od tego stosunku, rozpiętości przyrostu w grupie „A” i „B” zależy bowiem tempo rozwoju gospodarki narodowej. Proporcje te bywają różne, uzależnione są od wielu czynników: bo nie można inwestować kosztów znacznego obniżenia stopy życiowej; nie można wiele inwestować, gdy brak odpowiednich zapasów dóbr konsumpcyjnych; gdy powstaje niekorzystny bilans w handlu zagranicznym (większy, drogi — import, tani, mniejszy — eksport).

Ostatnio na XIV Plenum dokonano korekty wskaźników wzrostu produkcji grupy „A” i „B”. Było to posunięcie niezbędne, bowiem dały znać o sobie błędy planowania, poza tym, w grę wchodziła niska wydajność pracy (mniejsza produkcja, większy fundusz płac) i niekorzystny bilans eksportowo-importowy. Stąd i korekta: zmniejszenie wzrostu produkcji w grupie „A” — który wyniesie 7 procent oraz bardziej proporcjonalne zwiększenie produkcji w grupie „B” — o ponad 5 procent. Ta mała rozpiętość świadczy o ograniczonej obecnie możliwości inwestowania.

tanie wynika, że nabywca może odpowiadać karne za zagarnięcie mienia społecznego, jeśli rozporządził rzeczą nabytą na raty przed uregulowaniem w całości zaciągniętego kredytu. Podkreślić należy, że nieodłącznym warunkiem odpowiedzialności za to przestępstwo są ustalenia faktyczne, świadczące o zamiarze zagarnięcia zakupionego na raty towaru.

Nie jest natomiast istotne, kiedy powstał zamiar zagarnięcia mienia społecznego — czy nabywca zawierając umowę z „ORS”-em już wówczas działał w celu wejścia w posiadanie wartościowego towaru, który miałby być natychmiast zbyty przy jednoczesnym uchylaniu się od spłaty zaciągniętego kredytu, czy też zamiar ten zrodził się dopiero w czasie spłacania rat, lecz jeszcze przed uregulowaniem należności w pełnej wysokości.

Obliczając wartość zagarniętego mienia należy od jego ceny odliczyć zapłaconą już część należności, gdyż okoliczność ta ma istotne znaczenie dla właściwej kwalifikacji prawnej przestępstwa, a tym samym warunkuje granice zagrożenia karnego.

MARIA ARPAD

Wreszcie budownictwa stosunek inżynierów zatrudnionych w biurach projektowych do inżynierów zatrudnionych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych przedstawiał się do niedawna niemal jak 3 do 5. Wprawdzie w Warszawie, czy Katowicach kierownikami budow są inżynierowie, ale w innych ośrodkach kraju bywa rozmaicie. Jeszcze mniej kierowników z dyplomami inżynierskimi spotkamy w innych działach budownictwa. Bywa i tak — np. w budownictwie rolnym — że budowę kieruje pracownik z niepełnym średnim wykształceniem technicznym, albo nawet ledwo przyuczony majster.

Z nadmiarem inżynierów w biurach i z niedoborem na budowach walczyć próbuje się od dawna. Czy rzeczywiście brakuje nam rozwiązań projektowych? Z roku na rok stosujemy coraz więcej coraz bardziej udanych projektów typowych, a Uchwała XIV Plenum KC PZPR zwraca uwagę na konieczność „wydatnego obniżenia ilości stosowanych rozwiązań projektowych w budownictwie”. Mimo to niechęć inżynierów zatrudnionych w biurach projektowych i absolwentów politechnik do pracy na stanowisku kierowników budow nie maleje...

Od kierownika budowy zależy w ogromnym stopniu prawidłowa gospodarka materiałowa, porządek na placu, gospodarka sprzętem, koszty i jakość budownictwa, a więc to wszystko, co w świetle wspomnianej Uchwały stanowi jedno z głównych zadań naszego budownictwa w obecnej sytuacji ekonomicznej kraju. Jaki kierownik — taka budowa, a właśnie na budowie trzeba obecnie szukać dalszych rezerw, tak aby rzeczywiście zmniejszenie tempa przyrostu inwestycji na rok 1994 znalazło wyraz w oszczędnościach złotych i obniżeniu przy równoczesnym zwiększeniu efektów rzeczowych.

Ranga stanowiska

Skąd bierze się owa niechęć do kierowania budową bezpośrednio i osobiście? Przede wszystkim jest to ucieczka od trudnych warunków pracy w terenie, na samej budowie, gdzie odpowiada się osobiście za wszystko i to w dosłownym tego słowa znaczeniu. W biurze jest ciepło, na budowie — w zależności od warunków atmosferycznych. W biurze ma się do czynienia z papierami, na budowie przede wszystkim — z ludźmi (z papierami też). W biurze pracuje się od godziny do godziny, na budowie trze-

Z problematyki XIV Plenum

Jaki kierownik — taka budowa

ba być właściwie... całą dobę (z przerwami oczywiście).

W biurze nie trzeba się rozliczać z każdej zaginionej cegły, ani drzeć o to, co się stanie, gdy nie dopisze transport, nie przyjdą ludzie do pracy, nie zostanie dotrzymany termin budowy lub usunięte w porę usterki. Wynagrodzenie kierownika budowy zależy bezpośrednio od wszystkich tych czynników razem i od każdego z osobna. Około 35 procent tego wynagrodzenia stanowią pozycje ruchome, zależne od nieprzeobrażenia funduszu płac, akumulacji, od wykorzystania sprzętu, transportu, od terminowości i efektów zbiorowego wysiłku. Bywa i tak, że harmonogramy robót nie są dotrzymywane z przyczyn obiektywnych, np. przy przetrzymywaniu ludzi z budowy na budowę. Wszystko to rzutuje oczywiście na zarobek kierownika. W biurze projektowym co najmniej połowa tych Kłopotów odpada, zarobki są bardziej stałe i niekoniecznie niższe.

A przecież — jak wykazała przeprowadzona niedawno ankietą socjologiczną Instytutu Organizacji i Mechanizacji Budownictwa — ogromna większość kierowników budow wysoko ceni sobie pracę na budowie. Można podnieść rangę tego stanowiska, niekoniecznie rewolucjonizując cały system plac w budownictwie! Więcej — w ramach tego samego wynagrodzenia za pracę — wiele dałoby się usprawnić, poprawić. Gdyby tylko wskaźniki, od których wykonania uzależniona się wypłata nagród i premii, podawane były do wiadomości kierowników z góry, a nie jak to się stosuje w praktyce — z wielomiesięcznym opóźnieniem, znikłoby jedno ze źródeł niechęci do tego stanowiska. Poprawa w przekazywaniu tych wskaźników wcześniej postępuje jednak chyba zbyt wolno.

Racje i... obowiązki

Właśnie na stanowisku kierownika budowy premia za oszczędności materiałowe powinna być ta „premia bliżej rzeczywistości”, o której mówiono na niedawnym Plenum KC PZPR. Składniki wynagrodzenia premiowego trzeba

skomasować i uporządkować, a więc zwiększyć udział premii „materiałowej” kosztem wysokości innych elementów. Warto taką operację szybko przeprowadzić, ponieważ gospodarka materiałowa na budowach przedstawia szczególne dużo do życzenia. Kierownik budowy ma swoje liczne „racje” — tak ludzkie jak i zawodowe, które również powinno się uwzględniać. Dojazd do pracy, oddalenie od miejsca stałego zamieszkania, stan zdrowia, przeciążenie robotami papierkowymi luki w dokumentacji, właśnie we własnym zespole — wszystko to trzeba brać pod uwagę. Rozszerzając uprawnienia kierowników budow, usamodzielniając ich w większym niż dotychczas stopniu i poprawiając warunki pracy (nawet przy utrzymaniu dotychczasowej płacy, bo płaca to jeszcze nie wszystko!) należy wyrażać od nich sumienne wypełniania obowiązków.

ANDRZEJ TOKARCZYK

Blżej peryferii

Placówki kulturalne w Poznaniu

Placówek kulturalnych mających upowszechniać nowoczesną kulturę mamy w Poznaniu 139. Przypatrzmy się rozmieszczeniu tych ośrodków.

Zaczniemy od Starego Rynku. Na tym obszarze (21 ha) obejmującym jedną tysięczną część powierzchni miasta, znajdują się aż 33 placówki, w tym 3 muzea, 2 salony-wystawowe i 2 siedziby Towarzystw: Miłośników m. Poznania i Muzyczne im. H. Wieniawskiego, Pałac Działyskich, kino (Gong na Wielkiej) i 14 klubów. Powstało tu najsilniejsze centrum kulturalne.

Nie można mieć pretensji do usytuowania w tym okręgu teatrów, muzeów, Filharmonii Państwowej i salonów wystawowych, gdyż do nich udaje się ograniczoną liczbą ludzi, za to nie można się zgodzić z natłoczeniem tu kin i klubów. Najlepsza bowiem sieć tramwajowa i autobusowa nie sprostą zadaniu dowiezienia i rozwiezienia ludzi.

Mniej więcej na zachód od ul. Kraszewskiego, na północ od ul. 23 Lutego, na wschód od Warty i na południe od Dworca Zachodniego zaczyna się pustkowie. Mieszkańcy Naładowa, Umółtowa, Krzyżów, Ławicy, Junikowa, Grunwaldu, Fabianowa, Świerczewka, Splawia, Krzesin, Szczepankowa, Głównej, aby dostać się na przykład do kina, muszą pokonać odległości wynoszące od dwu do kilkunastu kilometrów.

Ktoś może tu zaoponować, wysuwając argument świetlic, których w mieście doliczyć by się można do 90. Mieszcza się one przeważnie w zakładach pracy, które nie miały kosztów powołania je do życia, aby zaoszczędzić zadaniem związków zawodowych, wykażać się statystyce i w sprawozdaniach. Są one w większości martwe. Na palcach jednej ręki można by policzyć te, które jako tako pracują i to dzięki otwarciu swoich podwoi dla najbliższych mieszkańców.

Na to zjawisko składa się wiele bardzo prostych przyczyn. Pracownik tak fizyczny jak i umysłowy po pracy nie chce wracać na teren fabryczny, chce odpocząć w innym klimacie. Po drugie — każdy z pracowników mieszka w innym punkcie miasta, często bardzo odległym od zakładu pracy. Na dojazd musiałby stracić sporo cennego czasu nieraz i kilka godzin. Po trzecie — ma własne grono przyjaciół i znajomych o podobnych pozawzajemnych zainteresowaniach — woli wolny czas spędzić wśród nich.

To spowodowało, że świetlice przyfabryczne nie zawsze mogą wykazać się działalno-

ścią. I nie ma nadziei na jakiegokolwiek ich ożywienie. Wiele milionów złotych włożonych w ich urządzenie, nie zawsze daje pożądaną efekt.

Oto skutki grzechu tłoku i grzechu pustkowie. Jakże znaleźć wyjście z tej sytuacji? Oprócz się trzeba na pewno: placówka kulturalna, aby spełniała swoją rolę musi tkwić w środku zespołów zabudowań mieszkalnych, musi być tak bliska i tak dostępna jak na przykład sklep spożywczy czy kawiarnia.

Ostatnio przystąpiono do tworzenia świetlic blokowych. Wprawdzie placówki te już są bliżej mieszkańców, ale usytuowanie ich narzucone jest z góry — przypadkowym wolnym pomieszczeniem. Często owe świetlice blokowe urządzają się w wolnoludnych zabudowaniach suterrenach. Dobrze i to, chociaż marzyć by należało, aby ośrodki kulturalnego oddziaływania miały takie położenie i tak ładne urządzenie, jakie ma na przykład Miejska Pralnia i Farbiarnia przy ul. Długiej.

Najidealniejsze i — sądząc — możliwe do zrealizowania byłoby ośrodki kulturalne urządzone na parterach niektórych bloków. Fundusze na ten cel znalazłyby się. Uchwała Centralnej Rady Związków Zawodowych nakłada na zakłady pracy obowiązki utrzymania międzyzakładowych placówek ko. A gdyby tak przeznaczone na cele kulturalne fundusze zakładów pracy, związków zawodowych, dzielnicowych rad narodowych, Rady Narodowej m. Poznania i inne składać na jedno konto, można by pokusić się o nie jedną inwestycję. Na czyje konto te pieniądze należałyby składać, sprawą do rozważenia. Mógłby tę „wspólną” kasę trzymać na przykład Wydział Kultury Prezydium Rady Narodowej m. Poznania. Celowość zaś inwestycji i jej lokalizacja winna być uzgodniona z udziałowcami, z Towarzystwem Miłośników m. Poznania, z organizacjami młodzieżowymi i to z punktu widzenia potrzeb przede wszystkim peryferyjnych skupisk ludzkich. Równocześnie można by właściwszą prowadzić politykę dotacji na działalność kulturalną, nie w imię ambicji i chwały zakładów pracy, ale równomiernego nasycenia działalnością placówek całego terenu miasta, a nie jednego tylko rejonu.

Mówiłem tu o warunkach lokalowych i usytuowaniu placówek kulturalnych. Rozwiązanie tego zagadnienia tylko w połowie załatwia sprawę. Potrzebne tu jeszcze rozeznanie w zainteresowaniach poznanianików i na tym tle omówienie problemu kadry i zakresu działania.

JÓZEF HALĄGOWSKI

Na widowni międzynarodowej

Republika Kenii

z nim ugrupowaniami ludnościowymi Kenii. Próbowano osłabić ruch wyzwolenczy, który od wielu lat prowadził zaciętą walkę o wolność, pozabawiając go przywódcę, Jomo Kenyattę, stojącego na czele Afrykańskiej Narodowej Unii Kenii (KANU), jednego z najbardziej postępowych ugrupowań politycznych Afryki, długi czas przebywał na wygnaniu.

Czynnikami, który zdecydował o ostatecznym przyznaniu niepodległości Kenii było zwycięstwo Partii KANU w wyborach z maja br. KANU, opierając się na dwóch największych plemionach, Kikuyu i Luo, zmierza do zjednoczenia wszystkich szepów w jedno scentralizowane państwo, zapowiada przeprowadzenie wielu reform, które wprowadziłyby Kenię na drogę nowoczesnego rozwoju (przede wszystkim postulując zwrot Białych Wzgórz, co radykalnie zaspokoiłoby głód ziemi w kraju), a w dziedzinie polityki zagranicznej głosi idee niezaangażowania i udziela poparcia ruchom wyzwolenczym w krajach Afryki, gdzie jeszcze rządzi kolonializm.

Wynik wyborów i objęcie władzy przez KANU nie daje jednak Partii Jomo Kenyatty pełnej gwarancji efektywnego działania. Ordynacja wyborcza, spreparowana przy wybitnym współudziale administracji kolonialnej, faworyzowała opozycyjną Partię KADU (Afrykańska Demokratyczna Unia Kenii), której federalistyczna koncepcja (połączenia poszczególnych prowincji w luźną federację), jest wybitnie na rękę kolonizatorom. Również konstytucja Kenii, opublikowana dosłownie w przeddzień wyborów, zawiera poważne koncesje na rzecz KADU.

Partia Kenyatty, choć dysponuje większością mandatów w Izbie Repre-

zentantów. Senacie i zgromadzeniach prowincjonalnych — nie posiada jednak większości dwóch trzecich głosów, niezbędnej dla zmiany konstytucji.

W ten sposób kolonizatorzy stworzyli hamulec, który może zawsze być uruchomiony w razie, gdyby rząd Kenyatty posunął się za daleko w dążeniu do reform. Jest to tym łatwiejsze, że jednostki brytyjskie, stacjonujące w Kenii w sile 4.500 żołnierzy, mają być wycofane dopiero w 12 miesięcy po ogłoszeniu niepodległości. W tym czasie zaś można je przecież dowolnie wykorzystywać...

Młoda Republika Kenii stoi więc u progu trudnego okresu. Szczegółnie aktualności nabierają słowa Jomo Kenyatty, wypowiedziane na jednym z wieców: „Wolność nie jest rzeczą, którą daje się w prezencie. Musimy ją sobie wziąć”.

MARIA JAWORNICKA

TADEUSZ ROJEK

Pracownicy poszukiwani

CENTRALNA STACJA DOŚWIADCZALNA OCENY ODMIAN W SŁUPI WIELKIEJ, pow. Środa Wlkp. poszukuje do pracy **DWU PRACOWNIKÓW** z wyższym wykształceniem rolniczym — w tym, jeden ze specjalizacji warzywnictwa i drugi w zakresie specjalizacji traw i motylkowych oraz **JEDNEGO OGRODNIKA** z kwalifikacjami zawodowymi na stanowisko ogrodnika w produkcji.

Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy. Mieszkanie zapewnione. K8622

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO W POZNANIU poszukuje pracowników:

- **KIEROWNIKA DZIAŁU KSIĘGOWOŚCI** — zastępcę głównego księgowego;
- **KIEROWNIKA DZIAŁU FINANSOWEGO**; **REWIDENTA ZAKŁADOWEGO**.

Wymagane wykształcenie wyższe — ekonomiczne i kilkuletnia praktyka.

Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy w budownictwie dla przedsiębiorstw I kat. Oferty należy składać Biuro Ogłoszeń, Poznań, ulica Grunwaldzka 19 dla K8628.

Praca

Potrzebna pomoc do 2-letniego dziecka. Zbóżowa 4 m. 14 (Winogrody), tel. 522-10. 11803g

Gospodyni na plebanię potrzebna. Oferty do Biura Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11763g.

Pomoc dochodząca potrzebna zaraz. Grunwaldzka 60 m. 5. 11770g

Kupno

Kupię samochód „Syrena” 102 ewentualnie przebieg raty. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11760g.

Kupię brzoze ze świeżych cięt. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11777g.

Kupię duży filodendron, fikus, piasecz nylonowy (karakuly). Telefon 504-31. 11781g

Kupię samochód „Skoda Octavia” tylko w dobrym stanie. Oferty z podaniem ceny i stanu technicznego kierować do Biura Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11790g.

Kupię samochód osobowy „Warszawa” po małym przebiegu. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11812g.

Nauka

Angielskiego, niemieckiego, francuskiego lekcji udzieli Szamarski 16 m. 5. 11765g

KOŁO POWIATOWE H. D. I. POZNAN-GRUNWALD I JEZYCE
grupa Hodowców Zwierząt Rosliniżnych oraz Koło Specjalistyczne Hodowców Golebi Rasowych W POZNANIU
urządzają

POKAZ królików i gołębi rasowych
w dniach 14 i 15 grudnia 1963 roku
w Hali Sportowej przy ul. Matejki 62 „Wojskowy Klub Sportowy”.

Pokaz zwiedzać można od dnia 14 grudnia br., od godz. 10 do dnia 15 grudnia br., do godz. 18. Wstęp bezpłatny. 11715g

Sprzedaz

Tapezary wersalki nowe i używane, fotele, materace wiosenne sprzedają Tapicernia, Małeckiego 33. 11315g

Sprzedam samochód osobowy „Mercedes” 170, w dobrym stanie. Stanisław Bartkowiak, Koscian, Zwirki i Wigury 2. 26717p

Sprzedam samochód osobowy marki „Opel-Kapitan”, Lech Purolnik, wieś Prudzyń, stacja kolejowa Janowiec. 37064p

Sprzedam wózek dziecięcy spacerówkę z budką, bardzo dobry stan, radio „Szarotka”. Zgłoszenia: Głogowska 78 m. 7, godz. 16-17. 11743g

Sprzedam samochód bagażowy Opel-Blitz 0,75, Sylwester Kłoj, Gniezno, Czerwonej Armii 111. 36088p

Sprzedam pianino. Laskowski, Wawrzyniaka 37 m. 28. 11783p

Krowę sprzedam — młodą, cielną. Poznań, Starościcka 199. 11719g

Samochód osobowy „Hansa” 6.000 zł, sprzedam. Poznań - Szczepankowo, Skibowa 31. 11736g

Platformę ogumioną na dwudziestkach sprzedam. Poznań, Ostatnia 51, Górczyn. 11739g

Linguaphone angielski dla początkujących 16 płyt oraz piasecz zimowy męski, popielaty, obszerny, okazjnie sprzedam. Krasieńskiego 4 m. 5. 11748g

Sprzedam okazjnie samochód „P-70” (z powodu choroby) — w dobrym stanie. Cena 36.000 zł. Leszno, ul. Świeciechowska 27, tel. 282, od godz. 19. 11951g

Sprzedam piękne futro — piżmowce grzbiety. Telefon 504-51. 11782g

Sprzedam gilotynę intro-ligatorską. Drzymały 7 m. 4. 11807g

Sprzedam rasowego psa myśliwskiego z rodowodem, po złotomediastach. Cena 2.000 zł. Rogoziński, Hetmańska 57, telefon 849-17. 11757g

Sprzedam kompletną kuchnię i jadalnię. Głogowska 69 m. 8, od godz. 18. 11784g

Sprzedam nowoczesny wózek dziecięcy. Poznań, Głogowska 113 m. 15. 11798g

Sprzedam samochód lub zamienię na motocykl. Informacje: tel. 524-32. 11795g

LoKale

Mieszkanie wyłączone, z wygodami, trzypokojowe, oddam. Andruszkiewicz, Drezdenko, Piastów 5. 37067p

Pilnie poszukuję lokalu ca 20 m² (krawiectwo — może być suterena), najchętniej Wilda. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11785g.

MOSIŃSKIE ZAKŁADY CERAMIKI BUDOWLANEJ W MOSINIE
WZYWAJĄ P. T. KLIENTÓW
DO BEZZWŁOCZNEGO ODBIORU zakupionych połówek cegl. i gruzu
w ostatecznym terminie do dnia 24 grudnia 1963 roku.

Po upływie powyższego terminu nie odebrane zaległe w. w. materiały ulegną przedawnieniu. 11816g

SPÓŁDZIELCZE PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU WZSP W POZNANIU
zawiadamia
ze w czasie
od 21-31 grudnia 1963 roku
nasze magazyny przy ulicy Kolejowej 19/21, Średzkiej 18 i Wzorcownia przy St. Rynku 76 oraz Podhurtownia w Kaliszu w czasie
od 16-31 grudnia 1963 roku
będą zamknięte
z powodu rocznej inwentaryzacji. K8510

Przetargi

OKRĘGOWY ZAKŁAD TRANSPORTU GOSPODARKI ZWIERZĘTAMI RZEZNYMI W POZNANIU, ulica Masztalarska 7a, telefon 508-35, 455-59, ogłasza **PRZETARG OGARNICZONY** dla jednostek organizacyjnych i osób prywatnych posiadających zawodowe uprawnienia przewidziane w § 8, pkt. 3 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1960 r. (Monitor Polski nr 66, poz. 315) na zbędny pojazd mechaniczny:

CIĄGNIK „URSUS”, typ C-45 —
cena wywoławcza 10.000 zł

CIĄGNIK „URSUS”, typ C-45 —
cena wywoławcza 10.000 zł

SAMOCZÓD CIEŻAROWY 0,75 ton, MARKI „CHEVROLET”, 85 KM.
typ. C-15 — cena wywoławcza 17.000 zł

Przetarg usty odbyć się w dniu 27 grudnia 1963 r., o godzinie 9 rano, w Okręgowym Zakładzie Transportu Gospodarki Zwierzętami Rzeznymi w Poznaniu, ul. Masztalarska 7a. Przystępujący do przetargu winien złożyć wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej najpóźniej w przeddzień przetargu w NBP I Oddział Miejski w Poznaniu, ul. Paderewskiego nr 10, konto nr 1218-6-7.

Ogłędzin w. w. pojazdów mechanicznych można dokonać codziennie w godzinach od 10-14 w Bazie Okręgowego Zakładu Transportu w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 31. K8621

Nieruchomości

Sprzedam korzystnie posiadłość Rogoźno Wlkp., sala kinowa, zabudowania, ogród, całość 5.600 m², wolne mieszkanie, możliwość dalszej zabudowy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 10567g.

Gospodarstwo 8 ha do brzyziem sprzedam. Prątki, Poznań, Pamiątkowa 22. 11699g

Sprzedam domek jednorodzinny wraz z piekarnią, urządzeniem w pełnym biegu. Stanisław Bułkowski, Witkowo, ul. Poznańska 45. 11744g

Sprzedam dom do rozbudowy z placem pod budowę w centrum miasta. Szamotyły, ul. Sienkiewicza 5. 11768g

Rozne

Wypożyczam zagraniczne suknie ślubne, kolorowe, wieczorowe, nakrycia do chrztu. Szewska 20. 10066g

Do warsztatu ślusarskiego zaprowadzonego, z powodu choroby przyjmuję współpracownika fachowca (względnie warsztat sprzedam lub wydzierżawię — istnieje możliwość zamieszkania). Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 11746g.

Matrymonialne

Rozwiedziony bez zobowiązań i bezdzietny lat 38, ekonomista, z wyższym wykształceniem, szczupły, wysoki 172, podobno młodo wyglądający, sytuowany względnie dobrze, posiadający własność, mieszkanie i samochód w Poznaniu — pozna pania o zbliżonym podłożu materialnym, w wieku 28-35 lat, kobiecie-żółwiaka o charakterze nie dynamicznym lecz ustepliwym. Oferty Biuro Ogłoszeń, Grunwaldzka 19 dla 18898g.

Dnia 11 grudnia 1963 roku zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza, najtroskliwsza i pełna poświęceń matka, teściowa i babcia, przeżywszy lat 79; śp.

Jadwiga Wrzesińska
Z DOMU GŁADYSZEWSKA

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 14 bm., o godzinie 11,45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona
RODZINA

Poznań, ulica Mottego 7 m. 8. 11835g

W dniu 9 grudnia 1963 r. zmarła nasza pracownica

Seweryna Dzierzgowska

którą z żalem żegnamy, łącząc wyrazy współczucia rodzinie.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm., o godzinie 14 na cmentarzu na Główniej.

Samorząd Robotniczy Dyrekcja
ZAKŁ. GRAFICZNYCH IM. M. KASPRZAKA
W POZNANIU K8629

Dnia 10 grudnia 1963 r. zmarł nagle, namaszczony Olejami św., mój ukochany mąż, najdroższy ojciec, nasz drogi brat i szwagier, śp.

Jan Tschich

przeżywszy lat 57.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 14 bm., o godzinie 9 z kaplicy cmentarnej M. B. Bolesnej w Lesznie, Wlkp.

O bolesnej stracie zawiadamia
ŻONA Z CORKĄ I RODZINĄ
Leszno, Bolesława Chrobrego 42 m. 6, Poznań, Sosnowiec. 11835g

PANU DOCENTOWI dr. med. Stanisławowi Nowakowi
WYRAZY GŁĘBOKIEGO WSPÓŁCZUCIA z powodu śmierci
MATKI składają
PROF. DR MED. TEODOR RAFIŃSKI
oraz
ASYSTENCI I KLINIKI CHOROBY DZIECI AM W POZNANIU 11041g

Dnia 10 grudnia 1963 r. zmarł tragicznie, namaszczony Olejami św. nasz kochany brat i drogi wujek, śp.

Marcin Schneider

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 13 bm., o godzinie 12,45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W smutku pogrążone
SIOSTRY, SIOSTRZENICA Z SYNAMI 11842g

Dnia 10 grudnia 1963 r. zasnęła w Panu, moja najukochańsza i nigdy niestrudzona żona, nasza ukochana matka, babcia i teściowa, śp.

Stanisława Posmyk
z domu GAWŁOWSKA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 grudnia 1963 r., o godzinie 10 w Turkowach.

W imieniu stroskanej rodziny
KS. MIECZYSLAW POSMYK
Turkowskie, Poznań, Gorzów, Działoszyn, St. Maurice. 11776g

Dnia 10 grudnia 1963 r. zmarł nasz najdroższy ojciec, teść, brat, szwagier, dziadek i pradziadek, przeżywszy lat 77, śp.

Stanisław Kurczewski

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 14 bm., o godzinie 13 z kaplicy przy kościele parafialnym w Śwarczewie.

W nieutulonym żalu pogrążona
RODZINA
Śwarczew, Zary, Poznań, Opole, Gniezno, Przebiernów. 11808g

Dnia 9 grudnia 1963 r. po krótkich cierpieniach zmarła

Elżbieta Mniszak
pracowniczka CPWI — Zakład w Poznaniu

W Zmarłej straciłszy sumiennego pracownika i bardzo dobrą koleżankę.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 grudnia 1963 r., o godzinie 13 z kaplicy cmentarnej na Główniej.

CENTRALNE PIWNICE WIN IMPORTOWANYCH
DYREKCJA PRACOWNICY RADA ZAKŁADOWA K8630

Dnia 10 grudnia 1963 r. odeszła od nas na zawsze, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza najdroższa matka, teściowa i babunia, przeżywszy lat 72, śp.

Maria Mularczyk
z domu JANKOWSKA

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 13 grudnia 1963 r., o godzinie 15 na cmentarzu Sw. Antoniego w Starolecie.

W nieutulonym żalu pogrążony
MAŻ Z RODZINĄ 11779g

TOWARZYSZOWI mgr. inż. Edmundowi Mularczykowi
zastępcy dyrektora do spraw inwestycji Zakładów Energetycznych Okręgu Zachodniego
WYRAZY SERDECZNEGO WSPÓŁCZUCIA z powodu śmierci
MATKI składają
DYREKCJA ZAKŁADÓW ENERGETYCZNYCH OKRĘGU ZACHODNIEGO
PODST. ORG. PARTIJNA RADA ZAKŁADOWA PRACOWNICY K8616

GŁOS WIELKOPOLSKI redaguje Kolegium: Marian Flejsierowicz (sekretarz redakcji), Tadeusz Kaczmarek, Zbigniew Mika, Wiesław Porzycki (z-ca redaktora naczelnego), Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Lesław Tokarski (redaktor naczelny). Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Telefony: 611-21 łączy wszystkie działy; sekretariat redakcji 657-76, w godz. 8-17; redaktor naczelny 657-76; sekretarze redakcji 648-85; dział łączności z czytelnikami 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 430-73 i 453-31. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa” Biuro Ogłoszeń: RSW „Prasa”, Poznań, ul. Grunwaldzka 19, tel. 452-89 i 611-21 (wewn. 13, 15, 21). Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Wszelkich informacji w sprawie warunków prenumeraty udziela placówka „Ruchu” i Poczty. Druk: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka, Poznań, ul. Zwierzyniecka 3, tel. 444-59. P-6

TEATRY

KALISZ — „W pustyni i w puszczy”; TUREK — „Wszystko dobre, co kończy się dobrze”.

KINA

CHODZIEZ — Notec: „Kupilem tate”; CZARNKÓW — „Lotnisko nie przyjmuje”; GNIĘZNO — Lech: „Rozwód po włosku”; POLONIA: „Chcemy się bawić”; GOSTYN — „Ostatni kurs”; „Drugi brzeg”; JAROCIN — „Garsoniera”; KALISZ — Kosmos: „Serce i szpada”; Oaza: „Rancho w dolinie”; Syrena: „Skrawek błękitnego nieba”; „Piknik”; Stylowe: „Pięć dni, pięć nocy”; KĘPNO — „Prawda”; KOŁO — „Zbrodnia”; „Garbus”; KŁODAWA — „Sonaty”; KONIN — „Rodzaj miłości”; KOSCIAN — „Kryptonim Nektar”; „Wielka, większa, największa”; KROTOSZYN — „Następcy tronu”; LESZNO — „Kiermasz”; MIEJZYZOCH — „Kanciarze Sp. Akc.”; „Alicja w krainie czarów”; NOWY TOMYŚL — „Ukryte skarby”; „Łot kapitała Loya”; OBORNIA — „Dowcipni”; OSTROW — Roma i Słońce: „Przebieg z wiatrem”; OSTRZESZÓW — „Zabawna buzia”; PIELSKA: „Spieniony nurt”; „Mille-mium”; „Moby Dick”; PLESZEW — „Złodziej w hotelu”; RAWICZ — „Rocco i jego bracia”; „Co za radość żyć”; SŁUPCA — „Profesor Mamlock”; SREM — „Uprawdzenie”; „Naga wyspa”; ŚRODA — „Kapitan Fracasse”; „Złote piśko”; SZAMOTUŁY — „Czarny monokl”; TRZCIANKA — „Kłótnia”; TUREK — „Ludzie i bestie” (dwie serie); WĄGROWIEC — „Smarkula”; WOLSZTYN — „Dzieci cyrku”; „Straż przyboczna”; WRZEŚNIA — „Tama na Pacyfiku”.

RADIO

WARSZAWA I: 3.05 — Muzyka i aktualn.; 9 — Dla klas III i IV pt. „Niebezpieczny północ” wg opowiadania H. Wulfa; „Czarcia mielizna”; 10 — „Dr. Żabiński przed mikrofonem”; 10.10 — publicystyka międzynarodowa; 11 — „Dwa opowiadania z Ghany”; 12.15 — „Rolnicy kwadrans”; 13 — Dla klasy III: „Królczka”; opow. T. Goździkowicz; 13.20 — Serenady smyczkowe; 14 — „Jedenaste przykazanie” — opow. J. Łabuza; 14.20 — Melodie rozrywk.; 14.30 — „Co się wam w tej audycji najbardziej podoba”; 16.10 — Utwory fortepianowe J. Zarębskiego; 16.30 — Z życia ZSR; 16.35 — „Gdzieś w gromadzie”; 17.05 — „W kraju”; 17.25 — „Pogromca burz”, odc. 17 pow. D. Granina; 17.45 — Antena wynalazców; 19 — Nauka jęz. angielskiego; 19.15 — „Ze wsi i o wsi”; 20.26 — Sport; 20.30 — Ludomir Różycki: Opera „Casanova”; 23 — Melodie na dobranoc.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.05, 15, 17, 20, 23.

POZNAŃ II: 3.15 — Nauka jęz. franc. — kurs wyższy; 3.35 — „Świat w zwierciadle nauki”; 9.50 — Publicystyka międzynarodowa; 10.30 — „Czart” — fragm. opow. M. Tichonowa; 12.15 — Polska muz. lud. w oprac. artystycznym; 14.45 — „Błękitna szałwija”; 15 — Gra Zespołu Jazzowego „FAR” z Wrocławia; 15.20 — Rodgers: Melodie z operetki „Południowy Pacyfik”; 15.30 — Dla dzieci starszych; „Uczymy się recytować”; 16.25 — Poznańskie piosenki; 17.12 — „Humanizm na codzień”; 18.50 — Uniwersytet Radiowy — cykl: „Drogi do Polski Ludowej” pt.: „W przededniu września”; 19.05 — Muz. i aktualn.; 20 — Koncert estradowy w wyk. piosenkarzy: Szareli, Teldi, Wachhelz i Zaray z 12. radzieckich zespołów jazzowych oraz ork. rozrywkowych NRD; 21.27 — Sport; 22.10 — Tea-

SOP-y a rolnictwo

Problem obrotu bezgotówkowego

Pomost finansowo-kredytowy, łączący indywidualne rolnictwo z rzemiosłem z całocią planowej gospodarki państwa, tak mówi się u nas często o spółdzielniach oszczędnościowo-pożyczkowych działających na wsi.

Określenie dość trafne. Gospodarze nie potrzebują jeździć po odbiór należności do centrali SOP-owskich — jak to dawniej bywało. O pożyteczności i potrzebie istnienia SOP świadczy najlepiej fakt, że w pierwszym półroczu 1963 obroty sięgały 11 miliardów złotych (w ub. roku — 23 miliardy). W tym samym czasie SOP-y udzieliły rolnikom różnych pożyczek krótko i średnio terminowych na sumę 680 milionów złotych. W tym prawie połowa kredytów została udzielona z funduszy własnych SOP, co było możliwe dzięki temu, że stan oszczędności w omawianym okresie wynosił 405 milionów złotych. A więc „Samopomoc Chłopska” w prawdziwym tych słów znaczeniu.

Prowadząc taką działalność, SOP-y przyczyniają się w pewnym stopniu do przyspieszenia wzrostu produkcji rolnej, a pośrednio i do rozwoju kulturalnego środowiska. Jest bowiem sprawą bezsporną, że możliwości korzystania z krótkoterminowych kredytów i zaliczek na miejscu, bez potrzeby uciążliwego wyjeżdżania do miast powiatowych, powoduje ożywienie w zakresie ekonomiczno-organizacyjnym małych i średnich gospodarstw rolnych oraz wiejskich warsztatów rzemieślniczych.

Tak w obszernym skrócie można scharakteryzować działalność 151 spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych w naszym województwie. Poza tym należy dodać, że starają się one działać jak najbliższe rolnikom, tworząc tak zwane punkty kasowe w poszczególnych wsiach i gromadach. Takich punktów mamy już w województwie 175 z tendencją wzrostową. Idea przewodnią jest tutaj troska, aby rolnik tracił jak najmniej cennego czasu na załatwianie formalności związanych z transakcjami finansowymi. Dzięki temu placówkom kasowym, w wielu punktach skupu żywności i hodowlanego dokonuje się na miejscu wypłat.

trzy Kameleon — „Rozalinda” — słuch. wg James'a Barrie'go.

TELEWIZJA

POZNAŃ I i PROGR. OGÓLNOP.: 11.55 — Program dla szkół: — jęz. polski dla klas XI; 12.25 — Przerwa; 15.35 — Program dnia; 15.40 — Kurs rolniczy; 16.25 — „Na półkach księgarskich”; 16.35 — Filmy krótkometrażowe; 17 — Wiadomości TV; 17.05 — Reportaż dla dzieci: „1.000 lat w ciągu roku”; 17.45 — „Gawędy wilków morskich”; 18.05 — „Kilka słów o programie TV”; 18.20 — „Spotkania z przyrodą”; 18.50 — Publicystyka młodzieżowa: — „Nauczyciele”; 19.20 — Przegląd muzyczny; 19.50 — Dobranoc; 20 — Dziennik; 20.30 — „Światowid”; 21.05 — Film dokumentalny prod. angielskiej — „Wrota Antarktydy”; 21.45 — Program ekonomiczny: „Cztery znaki zapytania”; 22.15 — Wiadomości TV.

Gospodarze nie potrzebują jeździć po odbiór należności do centrali SOP-owskich — jak to dawniej bywało.

O pożyteczności i potrzebie istnienia SOP świadczy najlepiej fakt, że w pierwszym półroczu 1963 obroty sięgały 11 miliardów złotych (w ub. roku — 23 miliardy). W tym samym czasie SOP-y udzieliły rolnikom różnych pożyczek krótko i średnio terminowych na sumę 680 milionów złotych. W tym prawie połowa kredytów została udzielona z funduszy własnych SOP, co było możliwe dzięki temu, że stan oszczędności w omawianym okresie wynosił 405 milionów złotych. A więc „Samopomoc Chłopska” w prawdziwym tych słów znaczeniu.

Czy rolnicy nasi doceniają działalność swoich spółdzielni finansowych?

Z podanych na wojewódzkim zjeździe delegatów liczb wynika wyraźnie, że doceniają i to w wysokim stopniu. Przede wszystkim frekwencja delegatów była stuprocentowa, co dowodzi dużego zainteresowania. Ponadto liczba SOP-ów wzrasta systematycznie. Gdy na przykład w 1958 roku SOP-y w naszym województwie liczyły 102 tysiące członków, to już w 1962 — 162 tysiące, a w czerwcu 1963 roku 171 tysięcy. W tej liczbie mamy 126 tysięcy rolników czyli prawie 3/4 właścicieli gospodarstw rolnych w Wielkopolsce należy do swoich spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych. Reszta stanowią członkowie, to robotnicy, rzemieślnicy, pracownicy umysłowi różnych instytucji itp.

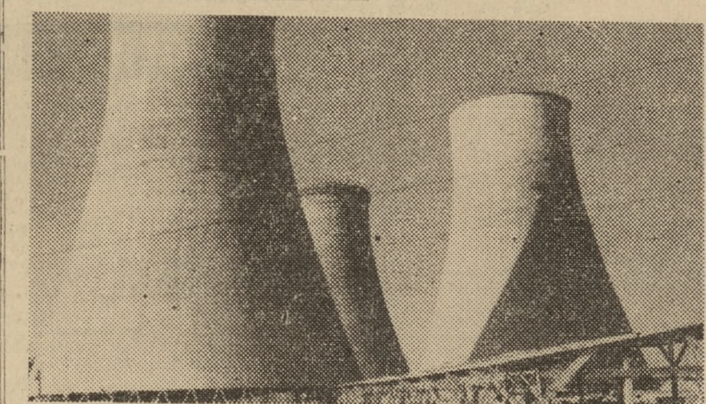
Na ostatnim, wojewódzkim zjeździe delegatów spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych dyskutowano szeroko problem obrotu bezgotówkowego w stosunkach handlowych wsi z przemysłem i spółdzielczością zaopatrzeniową. Obrót bezgotówkowy polega na systemie kont poszczególnych rolników w SOP. Należności rolników za sprzedane płody rolne i hodowlane wpisuje się na owe konta i z nich, w miarę potrzeb, pokrywa się zobowiązania rolników wobec przedsiębiorstw dostarczających im towary przemysłowe, środki produkcji, materiały budowlane, a nawet produkty spożywcze pochodzenia przemysłowego.

W tym zakresie wprowadzono już eksperymentalny system obrotu bezgotówkowego w Banku Spółdzielczym w Golańcu (pow. Wągrowiec), gdzie 150 rolników korzysta w pełni z rachunku rozliczeniowego. Przygotowują się do wprowadzenia tego systemu z dniem 1 stycznia 1964 r. SOP-y w Granowie, Grodzisku i Czarnkowie oraz wszystkie placówki spółdziel-

cze w powiecie gostyńskim. Upowszechnienie obrotu bezgotówkowego — podkreślano w dyskusji na zjeździe — nie tylko zaoszczędzi rolnikom czas, ale także ułatwi wszelkie rozliczenia, przyniesie korzyści w postaci zmniejszonych procentów od pożyczek kontowych i doliczania procentów od kwot leżących do ich dyspozycji na kontach. W praktyce wygląda bowiem tak, że rolnik mając na koncie określoną sumę i nie korzystając z niej na przykład przez pół roku uzyska odpowiedni procent — czego by nie miał, gdyby trzymał gotówkę w domu.

Poza tym rolnicy-delegaci postulowali na wspomnianym zjeździe taką organizację zaopatrzenia i zbytu, by wyprodukowane przez nich towary i potrzebne im środki produkcji — były odbierane i dostarczane bezpośrednio w każdym gospodarstwie i dla każdego gospodarstwa. Ale to oddzielny problem do omówienia.

KAZIMIERZ JAŻWIECKI

WIELKOPOLSKI

NOWE OSIEDLA

ŚRODA. — Prezydium Powiatowej Rady Narodowej zatwierdziło plany szczegółowego zagospodarowania osiedla domków jednorodzinnych w Kostrzynie przy ul. Poznańskiej o powierzchni 9 ha oraz w Środzie przy ul. Kórnickiej — Kosynierów o powierzchni 10 ha. Kostrzyn w przyszłości stanie się bazą mieszkaniową dla pracowników zatrudnionych w Poznaniu, szczególnie po wybudowaniu traktacji elektrycznej. Położenie osiedla przy szosie przelotowej umożliwi łatwe dojazdy mieszkańców do miejsc pracy w Śwarczewie i Poznaniu.

MILIONOWE ZYSKI

LESZNO. — Poważne osiągnięcia w produkcji rolnej powiatu leszczyńskiego mają Państwowe Gospodarstwa Rolne. Wypracowały w roku gospodarczym 1961/62 — 17 milionów złotych zysku. (R)

INWESTYCJE ROLNE

KALISZ. — Powiat kaliski otrzymał w 1964 roku 26 milionów złotych na inwestycje rolne, z tego 12 milionów złotych przeznaczony jest na zelektryfikowanie 19 wsi. (t)

Turek — jakiego nie było

Rynek, który przeskoczysz jednym tchem, niskie kamieniczki, kilka ulic, rozchodzących się promieniście — i zaraz koniec biedniutkich zabudowań. To Turek. Typowe miasteczko o tradycyjnej architekturze.

I nagle, już na skraju wylotowej, asfaltowej jezdni widzisz inny świat kolorowych domów, dużych okien, świat pełen nowoczesności, nowych ludzi. Ten asfalt, domy, ludzie, to pomnik dla dzisiejszych, świetnych czasów Turka. A zbudował go węgiel. Wyrył on niezatarte rysy na obliczu miasta i okolicy. (Patrz — zdjęcie u góry).

Już z nowego osiedla pracowników kopalni i elektrowni. Adamów, wi-

no sielskiej okolicy. Taką między innymi będzie ca- na 635 adamskich megawatów.

Tę energię ma produkować pięć nowoczesnych bloków energetycznych — polskiej produkcji. Dziś nie ma ich jeszcze w elektrowni. Dopiero stoją mury, instaluje się pierwsze kotły. Pod wysokim dachem, u fundamentów przyszłej 125-megawatowej turbiny spychacz pracownicy grzebie w ziemi szukając miejsca dla następnego turbozespołu.

Kilka kilometrów dalej, za elektrownią, już od czterech lat pracuje wiele innych maszyn przy budowie odkrywki węgla brunatnego kopalni Adamów. Koparki, taśmociągi, zwalówki wprowadziły tu niespokojny ruch i duże tempo. Wyniki są widoczne z daleka, już spod elektrowni. Na horyzoncie równą linię nizin przecina wysokie wzniesienie świeżo usypanej ziemi. Leży tam kilka milionów metrów sześciennych kaliny skrywającej przedtem węgiel czterdziestoparometrową powłoką.

Całe to wzgórze wydobyły i przeniosły o pięć kilometrów dalej, maszyny górnicze. Dla usypiania jej na tym zwalisku potrzebna była potężna zwalówka (na zdjęciu 3). Waży ona dwa tysiące ton, a kosztuje — sto milionów złotych! Takim majątkiem kieruje w Adamowie kilku ludzi, z których niejednego przed paroma laty znał technik... piłga.

Fot (4) K. Przychodźki
Tekst: Z. Sek

Hobby — polowanie

W powiecie wolsztyńskim działają cztery koła łowieckie. Nierzadko na polowania przyjeżdżają tu warszawianie, a wśród nich świetny szablista Jerzy Pawłowski. 17-osobowe koło łowieckie w Wolsztynie, którego prezesem jest mgr inż. Czesław Kiełczewski, może pochwalić się niemałymi trofeami w sezonie 1962/63. Upolowano 511 zajęcy (najwięcej — Br. Wieczorek — 51), 10 rogaczy, 7 jeleni, 31 saren i 9 dzików. Równie dobre wyniki osiągają koła łowieckie w Rakoniewicach, Bełecinie i Mochach.

Myśliwi posiadają własną strzelnicę skeedową na Krutli. W drugich zawodach polowań w strzelaniu do rzutków wygrał Władysław Wojciechowski z Reklina przed Br. Wieczorkiem i Marianem Czapczykiem. W zawodach wojewódzkich w Poznaniu ekipa wolsztyńska zdobyła IV miejsce (na 29 zespołów powiatowych). Indywidualnie — Bronisław Wieczorek z Niałka zajął III miejsce.

LEKTOR

Do najciekawszych pozycji w grudniowym (1—15.XII.) numerze „ZIEMI KALISKIEJ” należy niewątpliwie kolejny artykuł Stanisława Broszczaka z cyklu „Wychowanie w szkole a wykołajenie nieletnich”. Autor wnikliwie przedstawia moment startu siedmiolatka w szkole, pierwszego kroku w nowym środowisku. „Od tego, z czym się w szkole spotka, jaką zajmie pozycję, w jakim stopniu szkoła zaspokoi i rozwinięto jego zainteresowania, zależy będzie jego samopoczucie” — słusznie stwierdza autor, zastanawiając się następnie nad przyczynami wykołajenia dzieci.

Z akt Sądu dla Nieletnich w Kaliszu wynika, że zjawisko wykołajenia wiąże się niemal w 100 proc. przypadków z niepowodzeniem szkolnym (drugorocznością). Autor przytacza ciekawe dane na ten temat, zastanawiając się nad typowymi błędami dydaktycznymi szkoły.

Drugą pozycją wybijającą się na czoło jest artykuł Bogusława Dańskiego „Trudne drogi racjonalizacji”. Jak wskazuje tytuł, autor podaje szereg przykładów marnowania inicjatywy i trudu twórczego licznych racjonalizatorów w Kaliskich Zakładach Przemysłu Jedwabniczego. To już problem społeczno-ekonomiczny wymagający rozwiązania w skali krajowej.

ZE SZPAIT PRASY REGIONALNEJ

Ponadto w numerze można znaleźć kilka interesujących artykułów, jak na przykład Bohdana Adamczaka, podsumowanie półrocznej dyskusji na temat Rady Regionu Wschodniej Wielkopolski, Mariana Starskiego, „Spółdzielcze być albo nie być”, Franciszka Strzeleckiego — „Kółka zębate” (o mechanizacji na wsi kaliskiej), wywiad Barbary Trzeciak z dyrektorem Szpitala Miejskiego w Kaliszu — lek. med. Stanisławem Lutogńskim na temat trudności w lecznictwie zamkniętym. Dwie kolumny poświęcono z okazji „Barburki” ludziom Zagłębia Konińskiego-Turkowskiego.

Miesięcznik „POŁUDNIOWA WIELKOPOLSKA” zamieszcza na swych łamach (strona tytułowa) dwa artykuły na tematy przemysłowe regionu. Roman Jastrzębski w artykule „Zaufanie procentuje” pisze o rozwoju Zakładów Sprzętu Mechanicznego w Ostrowie, przytaczając wiele pozytywnych przykładów zastosowania postępu technicznego. Roman Kogucki w artykule

„Dolar z Ostrzeszowa za 23 złote” na przykładzie osiągnięć produkcyjnych (między innymi na eksport) Ostrzeszowskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Terenowego zastanawia się nad znaczeniem istnienia specjalistycznego zakładu w rejonie rolniczym. Postuluje konieczność zmiany polityki zaopatrzeniowej (dostaw surowca).

W numerze całe dwie kolumny są poświęcone tematyce historycznej: artykuł Władysława Banaszaka „Przygotowania w Jarocinie (do Powstania Wielkopolskiego w 1918 r.)”, Feliksa Kasprzaka „Targowisko żywego towaru”, Hipolita Bińczaka „O rzeźbiarzu z Malanowa” (Pawle Brylińskim), Jerzego Kwiecińskiego „Muzeum z czarną książką” oraz w dalszej części artykuły z życia regionu.

„ZIEMIA NADNOTECKA” zawiera kilka interesujących pozycji o tematyce gospodarczej regionu. Warto przede wszystkim odnotować artykuł Jana Niepruszczyńskiego „Lumen ten sam, ale inny”, traktujący o perspektywach rozwojowych największej w kraju fabryki żarówek (tegoż plan — 29,3 miliona żarówek, z tego 13 proc. na eksport). Piłski „Lumen” to nie tylko żarówki; w tym roku ruszyła produkcja samochodów do ich wytwarzania.